

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VII. Angelorum inter & Daemonum corpora discrimen aliquod tenuitatis
constituit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A VII. Angelorum autem inter & Daemonum corpus discrimen aliquod tenuitatis constituit, quoniam graviora, vel subtiliora corpora, pro criminum modo, Mentibus addita fuisse opinatus est, ut diximus. Postquam enim ob nequitiam Dämones cœlo sunt exturbati, crassiore quodam corpore circumseptos esse existimavit. Sic ille Tom. i. in Iohann. p. 17. ὁ δὲ πολὺ μέγας θεός τοις αὐτοῖς οὐ γένηται εἰς τὸν οὐρανὸν ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν. Quod de Diabolo statuit, de omnibus quoque Dämonibus intelligendum est. Atque hoc corpus crassius licet Angelico, esse tamen dicit naturaliter subtile, & velut atra tensa, ex aere nimis ratiore contextum. Quod in eo redarguit Hieronymus Epistol. 59. ad Avit. cap. 1. At eam tamen corporum diversitatem citra ullum naturæ discrimen Oritogenes admittit. Diabolum quippe inter & Angelum ullam εἶδος differentiam esse negat B Tom. 20. in Ioh. p. 312. Nec repugnat quod scripsit libr. 3. contra Cels. εἰς τὸν θεόν οὐκ εἶδεν εἰδεῖν τὸν θεόν, & επεισόδημον τὸν θεόν εἶδεν τὸν θεόν τοις δαιμονίοις. Aliud est enim εἶδεν, aliud εἶδος.

VIII. Atque singula hæc placita Patrum numerus defendit, qui ut in re incerta, neque definitionibus Ecclesiæ circumscripta, animo suo morigerati sunt. Corpor eos esse Angelos quinam ex illis putaverint, partim laudamus in Observationibus nostris ad pag. 488. Tomi 17. Comment. Origenis in Matth. Quibus addi possunt Iustini in Dialog. cum Tryph. Clemens Alexandrinus Pædag. libr. 1. cap. 6. Macarius Hom. 4. Methodius apud Photium, Cod. 234. Cyrillus libr. 9. in Iohann. Gennadius libr. De dogmat. Ecclef. cap. 11. & 12. Bernardus libr. 5. De consideratione ad Eugenium, & alij complures. Quid quod C eamdem sententiam in Actis septima Synodi Oecumenica, non definitam quidem, sed tamen expressam reperimus: adeo trita tuis, & vetustissimorum Theologorum consensu tralatitia fuit ea opinio.

Notavimus Origenem corpus licet Angelis affingentem, eadem ipsis aliquando detrahere vistum. Idem observare licet in Basilio, qui quanvis corporeos Angelos dixerit libr. De Spiritu sancto, cap. 16. & alibi ; eosdem tamen corporis expertes esse libr. 4. contra Eunom. affirmat. Vnde vero orta est in Origene observata à nobis discrepantia, indidem illa quoque Basili profecta est, ex vocum nempe abusu, & crassiorum corporum respectu. Optime Cæfarius Dialog. 1. Interrog. 48. *αρχιεπίσκοπος οὐδὲ πατέρων καὶ μάρτυρες, σύναξη δὲ καὶ διάκονοι, τότε αὐτοὶ οἱ πάπαι καὶ οἱ μάρτυρες, οὐ πάπαι γάρ οἱ πατέρων λέγονται, Εἰ δὲ λέγεται, ἵνα δὲ μητέρες τούτοις ταῦτα γένεται, οὐ σύναξη επίγεια φύσις οὐδὲ πάπαι οὐδὲ μάρτυρες.* Incorporei quidem sunt Angeli secundum nos : corpus vero sunt secundum eum, ut ventus, vel ignis, vel fumus, vel aer. Corpora enim sunt tenues, materie experia, extra nostram crassitudinem. Corpora enim cœlestia, & corpora terrestria dicit sanctus Apostolus. Cui simillimum illud est Cæffiani Collat. 7. cap. 13. Licit enim pronuntiemus nonnullas esse spirituales naturas, ut sunt Angeli, Archangeli, ceteraque viventes ipsa quoque anima nostra, vel certe aer iste subtilis; tamen incorporei nullatenus estimanda sunt. Habent enim secundum se corpora, quo subsistunt, licet multo tenuius quam nos. Nam sunt corpora secundum Apostoli sententiam ina dicentes: *Et corpora cœlestia, & corpora terrestria.* Apposite item Gregorius Magnus Moral. cap. 3, comparatione quidem nostrorum corporum : *Angelos spiritus esse dicis; sed comparatione summi & incircumscripsi spiritus esse corpus.* Cui paria succinuit Damascenus libr. 2. De orthod. fid. cap. 3. Hinc Augustinus sexcentis licet locis corpoream Angelorum esse naturam propugnaverit, aliquando tamen *spiritualem*, & *intellectualem* eam appellat, quemadmodum Cæffianus & Bernardus, qui non aliam tamen quam Augustinus opinionem persecuti sunt. Ipse quoque Tertullianus Angelos *naturale substantia spiritualem*; & si corporis alicuius, sui tamen generis esse declarat.

Hæsitatio quoque illa Origenis , qua dubitat an præter corpus animam quoque Angelis assignet, defenditur auctoritate Claudiani Mamerti Viennensis, & Fulgentij, quorum ille pronuntiat *constare Angelum ex cordore & spiritu principia inter creaturas dignitate formatu*: hujus vero verba haec sunt in libro De Trinitate: *Plane ex duplice eo (Angelos) esse substantia asse- runt magni & docti viri, id est ex spiritu incorporeo, quo à Dei contemplatione numquam recedunt: & ex corpore, per quod ex timore hominibus apparetur.* At Augustinus prædictis animis Angelos esse negat, & post Augustinum Faustus Reiensis, qui hac ratione reprehenditur à Mamerto Viennensi, quod corpus sponte sua vivere non possit, nisi vitali spiritu ad vitam excitetur. Sed Mamertum sua videtur felicissime ratio , nam vitali ipsum spiritum vel incorporeum esse dicet, vel corporeum si incorporeum esse velit, quare non totam itidem Angeli naturam pro incorporeo admittat, causa non est; si corporeum, at nullum corpus ex ejus sentientia sponte sua vivere potest, ergo alio spiritu excitante vivebeat necesse est. Eadem porro de tertio illio spiritu, atque item de quarto, & sic in infinitum recurrat questione.

Quod Angelos autem tenuioribus primum & aethereis, post lapsum vero crassioribus illigatos fuisse corporibus definitivit Origenes, in eo consentientes habet Minutum Felicem, qui *ipso* Spiritus simplicitatem substantiam sua perdidisse decernit, & Augustinum qui sic dis-